

НА ДОПОМОГУ ВИХОВАТЕЛЯМ
КОЛГОСПНОГО ДОШКІЛЬНОГО МАЙДАНЧИКА

В І Р Ш І

ДЛЯ

ДОШКІЛЬНИКІВ

«РАДЯНСЬКА ШКОЛА»

1951

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УРСР

ВІДДІЛ ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

ВІРШІ
ДЛЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

ВИБРАНІ ТВОРИ
УКРАЇНСЬКИХ РАДЯНСЬКИХ ПОЕТІВ

ДЕРЖАВНЕ
УЧБОВО-ПЕДАГОГІЧНЕ ВИДАВНИЦТВО
„РАДЯНСЬКА ШКОЛА”

КИЇВ—1951

Відповідальний редактор
Н. Ю. Переверзева.

ПАВЛО ТИЧИНА

ПІСНЯ ПРО СТАЛІНА

Сад зелений — що є краще,
Як кругом цвіте, росте?
У країні нашій славній
Все кругом цвіте, росте!

В нас найперший є учитель,
Знає вся його земля.
Любимо тебе ми, Сталін,
Нас ти бачиш із Кремля!

Батьківщина — що миліше,
Як земля ота свята?
Яблуни по всім просторі,
Тече річка золота...

Будем смілі ми й відважні,
Так, як Сталін на фронтах.
Любимо тебе ми, Сталін,
Славний у віках!

ВИШИЄМО СТАЛІНА ПОРТРЕТ

Вийшла мати з дітьми
в поле:
— Нуте, ручки молоді,
Як оцей льонок поподем —
Пополуднемо тоді.

Полють діти, поле й мати
(За горою он село)
Й стали пісню тут співати
Про життя, що розцвіло.

Ланкова із ниви справа
Озивається до них:
— Діти помагають? Слава
Дітям матерів таких!

А кругом у полі, в полі
Теж робота і пісні.
Од дороги три тополі,
Легка хмарка вдалині...

І співають далі діти:
— Ти рости, льонок, цей час!
Ми льняний портрет
розшитий
Сталіну пошлем від нас!

На портреті ж сніп,
колосся...
Сталін все для нас зробив,—
Щоб нам радісно жилося,
Наших ворогів розбив.

Каже мати:— Ну, сідайте,—
Ой які ж ви молодці!
Пополуднуем давайте —
Та й завершимо кінці.

Осьде хліб, а осьде сало...
Та присуньтесь до трави!
А про Сталіна — це вдало
Славну пісню склали ви.

І радіють діти:— Мамо!
Щоб льонок скоріш поспів —
Це його якби щоб прямо
Зверху дощик покропив.

Раптом — мов вітри
проснулись,
Хмарка встала з сторони...
Дітям аж слова почувись —
Стали слухати вони.

Каже хмарка:— А я бризну!
Каже льон:— А я расту!
Зацвіту — мов голубизну
Зкраплю в прозелень густу...

Діти скочили на ноги:
— Ой же й хмарка! Ой
льонок!
Вишием портрет розлогий,
А круг нього ще й вінок.

Мамо! Ти слова їх чула?
Ну кажи, ти чула? все?—
Мати діток пригорнула:
—Хмарка дощик он несе.

— Підем станем під тополі.
Все летять, летять граки...
І танцює дощик в полі,
В боки взявшись — іч який!..

Дощик каже:— А я бризну!
Каже льон:— А я расту!
Діти кажуть:— Ми Вітчизну
Нашу любимо святу!

І співають далі діти:
— Ти рости, льонок, цей час!
Ми льняний портрет
розшитий
Сталіну пошлем від нас!

СЛУХАЄМ ПРО ЛЕНІНА

Як в саду заграв ріжок —
Вийшли ми на моріжок.
Там, де вишня, де струнка—
Посідали ми кружкя.

Вітер по траві ступає,
Цвіт із вишні обсіпає,
Цвіт сідає нам на плечі,
Юні плечі, молодечі.

А нам тее і байдуже,
Бо ми слухаємо дуже:
Книжку старша розгортає,
Нам про Леніна читає,—

Як учився він, як жив,
Як з біднотою дружив.
...Ми ж тут додаєм свого:
— Як ми любимо його!

Десь в саду пиляє пилка,
Пролетіла тихо бджілка,
Вітер гілоньку хитає,
Старша ж далі знов читає:

— Всі трудяші як в неволі,
На чужому роблять полі.
За дітей царі не дбають,
В школу бідних не пускають.

Ленін з Сталіним
зустрілись —
За трудящих заступились,
І рішили світ змінить,
По-старому щоб не жити.

Цар же бідних не любив,
В тюрми кидав їх і бив.
Ленін встав як світ-зоря
Й кличе всіх проти царя:

— Робітництво і селяни!
А вставайте! — сонце гляне...
Правда з нами! Ми не
згинем!
Трони царські перекинем!

І у Жовтні це було:
Робітництво бій вело.
І настала в нас свобода
Для трудящого народа!

Школу дітям Ленін дав,
Матерям він помагав.

...Ми ж тут додаєм свого:
— Як ми любимо його!

Старша ж каже:— Люби
діти!
Нам тепер щасливо жити.
Ах, радянське щастя те —
Як ця вишня ось цвіте!

Ми поглянули угору —
И саме тут під цюю пору
Пташка з гілки ізлетіла
Й цвітом гілка затремтіла...

Цвіт спадає нам на плечі,
Юні плечі, молодечі.
Хмарка в небі он біжить —
Як щасливо в світі жити!

Піснею всіх радувать,
Леніна ізгадувать!
Піснею могутчою
Сталіна хвалить!
З вишнею квітучою
Розцвітать і жити!

А Я У ГАЙ ХОДИЛА

А я у гай ходила
По квітку ось яку,
А там дерева лолі
І все отак возулі:
ку-
ку!

Я зайчика зустріла,
Дрімав він на горбку.
Була б його спіймала —
Зозуля ізлякала:
ку-
ку!

СВЯТО

Плинуть вулиці, квітнуть багато —
Чи то річки біжить бистрина?
Ні, то вийшли всі люди на свято,
Й про вождя наша пісня луна.

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

ПІСНЯ ПРО СТАЛІНА

Піснею про Сталіна
Починаймо день!
Кращих ми не знаємо
На землі пісень.

У країні Сталіна,
У країні Рад
Ми ростем, зростаємо,
Як зелений сад!

ПІСНЯ СТАЛІНУ

Сяє сонце над Кремлем,
Грає над полями...
Пісню Сталіну почнем,
Всі співайте з нами!

Добре в світі жити нам,
Ми — радянські діти,
Щастя дав нам Сталін сам—
Вчитись і радіти.

За Радянський рідний край,
За любов ласкаву,
Батьку любий наш, приймай
І хвалу, і славу!

Розлилася по садках
Зелень кучерява...
Хай дзвенить у всіх серцях
Сталінові слава!

ДЕНЬ ЯСНИЙ

Світить і палає
День ясний.
По землі лунає
Спів гучний.
Щастя ти несеш нам,
Розум ти даєш нам,
Рідний батьку, Сталін
Дорогий!

Наша вся дівтора —
Цілий рій —
Вибігає з двору
В сад рясний.
Ми сплітаєм руки,
Віжимо на луки.
Ми щасливі, Сталін
Дорогий!

РІЧКА

Хлюпоче сивя річка —
Ой річка, ой ріка!
Юрба нас невеличка,
Зате ж бо гомінка!
І співи тут, і крики,
І радість тут, і сміх,
А вколо, як музики,—
Гурти пташок дзвінких,
І кожна ж то співає,
І кожна поклика:
«Ой небо, ой безкрає,
Ой річка, ой ріка!»

Он рибки затремтіли,
Пливуть із глибини.
Коли б співать уміли,
Співали б і вони.
А так за них співає
Компанія лунка:
«Ой небо, ой безкрає,
Ой річка, ой ріка!»

В дитячому садку ми
Пригадуем той день,
І знов дзвенять нам шуми
Веселих тих пісень.
Хай осінь, хай тумани,
А пісня та дзвінка
Ніяк не перестане:
«Ой річка, ой ріка!»

Вона пройшла в грозі тяжкій
Тяжкі свої дороги.
Її наш Сталін дорогий
Привів до Перемоги.

Шумить під вітром праці стяг,
Немов крило орлине.
Ми, наче квіти по садах,
Ростем батькам на зміну.

І пісня лине у блакить,
За гори, за долини:
Радянська Армія стоїть
На варті Батьківщини.

АНДРІЙ МАЛИШКО

КОРАБЛИК

Наш струмок біжить
з долини.
Річку Стугну знаєш ти?
У Дніпро із нею лине,
Де лежить село Плюти.

А з Дніпром у Чорне
море.
Шлях — дорога не мала,
Під високі сніжні гори,
До грузинського села.

Гей, кораблику
школярський,
Швидше, дужче, запливай!
У кубанський,
чи аджарський,
Чи в грузинський теплий
край...

То-то буде там розмови,
Як побачать ув імлі
Наш кораблик паперовий
З української землі.

ПІВЕНЬ

З півнем в нас — одна
морока,
Він ночує на току,
Тільки ніч заплющить око, —
Він уже ку-ку-рі-ку!

Вже йому давала проса,
Хліб покришений — що є,
Поклює, погляне скоса,
Потім знову за своє.

Ну, а тільки ляжу в ліжку,
В сон, як в зоряну ріку,

Він, хитрун, помовче трішки,
Потім знов: — Ку-ку-рі-ку!

Що робить мені? Ану ж бо,
Посоветуйте, в чім річ?
Чи можливо, в нього служба
Кукурікати всю ніч?

Бо як зірка блисне згірно,
То в артілі голова
Свій годинник ставить
вірно, —

Так, як півень заспіва!

КІТ-ВОРКІТ

Кіт-воркіт біля воріт
Чуха лапкою живіт,
З'ївши мишку-побіганку,
Що робити по сніданку?

Чи погнатись біля хати
Вслід за голубом-гінцем?
А чи вуси-довгоруסי
Почесати гребінцем?

Що робити, кіт не знає,
За ворітьми, у куші.
А над ним веселка грає,
Золоті несе доші.

ДОЩ

Дощик, дощик голубий,
Колосків не оббий
Зливами-приливами,
Хмарами огнивими,
Птицями-зірницями
В небі блискавицями.
Ти спадай на межу,
Я тобі таке скажу:
— Понад ріки та ліси
Хмари-вдари понеси,
Крапельками росяними,
Над ланами вівсяними,
Цебром-цебром, цебрицею,
Над нашою пшеницею,
Лийся тихо вдалині
На гречки та ячмені,
На гречки та ячмені, —
Буде весело мені!

ПЛАТОН ВОРОНЬКО

МИ ПИСАЛИ СТАЛІНУ ЛИСТА

Ми писали Сталіну листа,
Що у нас пшениця золота,
Що у нас росте високе жито
І що гарно, весело нам жити.
Ми листа не буквами писали.
А про все взяли й намалювали.
Бо писать ніхто з нас не уміє, —
Але рідний Сталін зрозуміє.

ІДУТЬ ТРАКТОРИ

Раз, два, три!
Ідуть трактори.
На переднім тато з братом
Ідуть з плугом степ орати.

Я у тата запитаю —
Чи мене він покатає?
Тато каже: «Підростеш, —
Сам цей трактор поведеш!»

У НАС РОСТИМЕ ЛІС

А у нас ростиме ліс,
Агроном його привіз
Прямо в кузові на ЗІС'ї.
Є дубочки в тому лісі,

Є берези і тополі,
Ми посадим їх у полі.
Будуть раді наші люди,
Що в степу діброва буде.

ДОНЯ ХОЧЕ СПАТИ

У моєї доні
Оченята сонні,
Рученьки, мов з вати, —

Доня хоче спати.
Ніч прийшла тихенька,
Спи, моя гарненька!

У НАС ЗРОБИЛИ ДОЩ

Сонце гріє, вітер віє —
І ні хмарочки ніде,
Наше поле зеленіє,
Бо на полі дощ іде.
Ми побігли подивиться,
Як же так могло зробитися,

Що ні хмарочки ніде,
А на полі дощ іде.
Там працюють двигуни,
Гонять воду на лани,
А вода через лійки
Йде дощем на буряки.

НАША МАМА

Наша мама у артілі
Робить на пекарні,
Випікає білі, білі
Паляниці гарні.

А для нашого садка
Ще біліша є мука,
І вона з тії муки
Нам готує пиріжки.

ОЛЕНКА МАЛЕНЬКА

Я навчився умиватись,
Одягатись, обуватись,
А Оленка ще мала —
Її мама одягла.

Я з Оленкою гуляю,
Ні за що її не лаю,
Бо вона іще мала, —
Лиш ходити почала.

ПОЛИВАЛА Я ПОРІЧКИ

Я носила воду із річки,
Поливала наші порічки.

Розцвітали кущики рясно,
Поспівали ягоди вчасно.

Я два тижні ягоди рвала,
Всіх подружок своїх пригощала.

МИ ЗРОБИЛИ РІЧКУ

В білому пісочку
Ми зробили річку.
Зверху на місточку
Виліпили птичку.

Їхала машина,
Налякала птичку,
І мала пташина
Полетіла в річку.

Ми взяли пташину
На швидку машину
Її повезли до хати
Крильця лікувати.

ЧИЙ БУДЕ ВІНОК

Візьмемось за руки,
Підемо на луки.

Там сплетем віночок,
Станемо в таночок.

Чий найкращий танок —
Той і візьме вінок.

ХВОСТИК НІДЕ ДІТИ

Я пошла на святки
Нашій киці чобітки,
Шапочку наділа,

Тільки не зуміла
Трусики надіти —
Хвостик ніде діти.

КІТ НЕ ЗНАВ

Падав сніг на поріг,
Кіт зліпив собі пиріг.
Поки смажив, поки пік,

А пиріг водою стік.
Кіт не знав, що на пиріг
Треба — тісто, а не сніг.

ЗАЙЧИКА ЗЛЯКАЛИСЬ

Ми ходили по гриби,
Зайчика злякались,
Поховались за дуби,

Розгубили всі гриби,
Потім засміялись —
Зайчика злякались!

ЧОМУ ЧАПЛЯ СТОІТЬ НА ОДНІЙ НОЗІ

Чапля зшила черевички
І мерщій пішла до річки.
Чапу-лапу, чапу-лапу,
— В мене гарні
черевички. —

Поки хвастала ходила,
Черевичок загубила.
І стоїть вона в лозі
На одній своїй нозі,
Другу вгору підіймає —
Черевичка немає.

ІЖАЧОК-ХИТРЯЧОК

Іжачок-хитрячок
Із голок та шпичок
Пошив собі піджачок.
І в тому піджаку
Він гуляє по садку,

Натикає на голкі
Груші, яблука, сливки
І до себе на обід
Він скликає цілий
рід.

ОБЛІТАВ ЖУРАВЕЛЬ

Облітав журавель
Сто м'орів, сто земель,
Облітав, обходив,
Свої крила натрудив.

Ми спитали журавля:
«Де найкраща земля?»
Журавель відповідає:
«Краще рідної немає».

МАШИНІСТ

По новій, по дитячій дорозі
Іде Гриць на швидкім паровозі.
Він гудочком гукає: — Ту-ту,
Я їду, я лечу по мосту.
Он і станцію видно на розі, —
Іде Гриць на швидкім паровозі.
В нього батько старий машиніст,
Гриць іще невеликий на зріст,
Але буде він швидко рости,
Буде справжні водить поїзди.
По сталевій дзвінкій колії
Гриць об'їде далекі краї, —
Він машину свою парову
Поведе з України в Москву,
У столицю, де Сталін його
Привітає, мов сина свого.

КОЧЕГАР

Щоб палав у топці жар — Не ударить в поршень
Є Павлуша-кочегар. пара,
Він вугілля підкидає,
За водою доглядає,
Руки в нього чорні, чорні, в строк —
Та невтомні і проворні. Без Павлуші ні на крок.

КАСИРКА

У касирки Тасі
Є квитки у касі —
Білі, голубенькі,
Довгі та вузенькі.
У касирки Тасі
Є квитки в запасі
До станції Барвистої,
До станції Любимої.

Вона усім випише,
Нікого не затримує.
— Вам у перший вагон,
Вам квиток на перон,
А для песика Валька
Не купуйте квитка,—
Хай і так катається,
Тільки не кусається.

ПРОВІДНИЦЯ

Катя-провідниця,—
У вагоні чисто,
На столах травиця
Писана, барвиста.
Скатертину біла,
Чайник золотиться.
Катя знає діло —
Є чим похвалиться.

Та чого хвалиться,
Всі їй дуже раді —
Катя-провідниця
Краща у бригаді.
Має нагороду
Від свого загону,
Хусточку червону
Із тонкого льону.

СТРІЛОЧНИК

Стрілочник Онисько,—
Коли поїзд близько,
Семафор підводить,
Стрілку переводить.
За стрілками рейки
Легітно і легко
Поміняють путь,
Де состави йдуть,

Щоб зійти з вагону
Прямо до перону.
А як вечір близько,
Стрілочник Онисько
На свої стрілки
Ставить маяки,—
Маяки-вогонькі,
Золоті блимунькі.

НАЧАЛЬНИК СТАНЦІ

А начальник станції
Білобровко наш,—
Випише квитанції
На новий вантаж,
Видавши наряди,
Скаже: — В добру путь!

І тоді бригади
На роботу йдуть.
І тоді з гудками
Знов туди й сюди
Парками, садками
Линуть поїзди.

Сам начальник завжди
Відправля поїзди.
«В добру путь!
В добру путь!»
Срібні рейки гудуть.

ПАСАЖИРИ

Я, Оксанка-пасажирка —
Іду на гуляння.
Два квитки дала касирка
І мені, і Вані.
Ми поїдемо у сад,
Підемо гуляти,—
У піснях Країну Рад
Будем прославляти.

НАТАЛЯ ЗАБІЛА

ПРО ВСІХ

— А у мене є, дівчата,
Гарна книжечка нова!
Я умію в ній читати
Тільки деякі слова.

Ну, сідаймо всі до столу
Розглядати малюнки.
От яке зелене поле,
А над полем — літаки!

— Ну так що, як ти пілот?
Ось погляньте: теплоход!
Він пливе через моря,
А на ньому — бачте — я!

— А поглянь на цю сторінку!
Це ось — я, а це —

Маринка.

Ми по луках ідемо,
Гарні квіточки рвемо!

А тепер дивіться далі —
Що тут є на малюнках?
Ось наш любий, рідний

Сталін

Із дівчатком на руках!

Він звертається до неї,
Посміхається до неї,
А отуг ось, біля них,
Скільки квітів запашних!

— А на дівчинці матроска,
Темносиня, як моя,
І підстрижене волосся —
Значить, це напевно — я!

Тут всі разом як підскачуть,
Сперечатись як почнуть!
Бо, звичайно, кожна хоче
Тою дівчинкою бути.

— Ні, це я! — сказала
Майя, —

Я найбільше права маю:
Я на літаку лігала,
З парашутом я стрибала,
Цілий світ з кінця в кінець
Облетіла навпростець.
Сталін взяв мене на руки
Й каже: — Майя —
молодець!

— Ні, це я! — сказала
Зоря, —

Я на теплоході в морі
Все пливла, пливла, пливла,
Теплоход сама вела
Через синє буйне море,
Через кригу і туман...

Сталін стрів мене й
говорить:
— Зоря — славний капітан!

— Ні, це я принесла з
луків
Гарні квіти запашні!
Сталін взяв мене на руки
І всміхається мені!

А Маринка каже: — Ні!
Він всміхається мені!

Ми сваритися не будем,
Ми ж такі приятельки!
Ми гуляєм дружно
всюди,
Дружно граємось
в ляльки.

Всі ми весело зростаєм,
Наче квіточки в росі.

Всіх нас дуже любить
Сталін,
І його ми любим всі!

І коли такий веселий
У Кремлі приймав гостей,
Він узяв на руки Гелю,
А згадав про всіх дітей:
І про тих, що разом з нами
В дитсадок ідуть гулять,
І про тих, що навіть «мама»
Не уміють вимовлять.

Про найстарших піонерів;
Про найменших малюків,
Про майбутніх інженерів
І сміливих моряків,
Про північних і південних,
Про старших і про малих,
І про тебе,
І про мене,
І про нас усіх, усіх!

МАЛА ШКОЛЯРКА

1

Цвінуть красолі у саду
Вогняножовтим цвітом.
А я до школи вже іду —
Пора прощатись з літом!

Нарвала я в саду у нас
З красоль букет яскравий,
Щоб принести з собою в
клас
Осінні квіти й трави.

Мені до кіс нові стрічки
Вплела сьогодні мама.
Поклала я в портфель
книжки
І зошити так само.

А киця Мурка на вікні
Сидить і носик мие.
Що в школу треба йти мені,
Вона не розуміє.

2

Вдягнувшись в білий
фартушок,
В брунатне плаття справне,
Ось я іду повз дитсадок,
Де й я була недавно.

Біля знайомих цих воріт
Спинилась на хвилинку.
А малюки кричать:
— Привіт!
Куди це ти, Галинко?!

Вони кричать: — Заходь
до нас!
— Та ні, я йду до класу.
Зайду до вас у вільний час,
Тепер не маю часу!

І вихователька моя,
І діти, й куховарка —
Мене вітають всі, бо я
Тепер уже школярка!

3

В шкільнім дворі розмови
й сміх.
Ой, скільки ж тут дівчаток!
А я стою ні в сих, ні в тих —
З чого ж мені почати?

Та вчителька, до мене враз
Підходить і питає:
— Ти, дівчинко, у перший
клас?

Ставай до цього краю!

Стаю я скраю в перший
ряд
В брунотно-білих лавах,
Серед таких, як я, дівчат
Чорнявих і білявих.

Дзвінок. І ми йдемо у клас,
Сідаємо за парти.

Велика дошка проти нас,
Навкруг — картини й
карти.

Цей клас такий, немов
новий,
Нам весело й цікаво.
З портрета Сталін, як
живий,
На нас глядить ласкаво.

4

Тут каже вчителька мені:
— Ну, підійди до дошки.
Писати вмієш ти чи ні?
І я сказала: — Трошки!

І ось я вийшла наперед,
Подумала: — «Що ж далі?»
І подивилась на портрет.
І написала: — СТАЛІН.

А вчителька сказала: —
Сядь.

Написано чудово!
Тобі я першій ставлю
«п'ять»

В найперший день учбови

Вогняним цвітом на вікні
Цвітуть мої красолі.
І дуже весело мені,
Що я учуся в школі!

НАЙКРАЩА В СВІТІ

Мій рідний край, моя
земля
Велика-превелика.
Є в ній степи, ліси, поля,
Моря, і гори, й ріки.

Холодні й теплі є місця,
Північні і південні:
Там — сніг та крига без
кінця,
А там — гаї зелені.

ЯСОЧКА НА СВЯТІ

Свято, свято!

Сонце і травичка.

В місті тепло й радісно — весна!

Наша Яся зовсім невеличка,

Та на свято піде і вона.

На голівці в неї гарна стрічка,

Як вогонь червона та ясна...

Свято, свято!

Сонце і травичка.

— Перше травня!

Радісно.

Весна.

Вийшла Яся з мамою на площу.

— Ой, людей!..

Ідуть з усіх кінців...

Теплий вітер прапори полоше.

І оркестри.

Ї злива голосів...

Ось ідуть війська.

Кіннота скаче.

І гримучий танк за танком мчить.

Щоб мала усе могла побачить,

Мама Ясю держить на плечі.

І говорить мама Ясі стиха:

— В нас сьогодні свято, співи й сміх.

А було колись-то — сльози й лихо

Для таких, як ти, діток малих.

Ти мала. Тобі не зрозуміти...

Підростеш, тоді ти будеш знать,

Як робить, щоб у цьому світі

Всім цей день веселий святкувать.

Щоб на Перше травня в цілім світі

Всім на свято радісно іти

І щоб скрізь могли маленькі діти

Так радіти й тішитись, як ти!

Місто радо прапорами має.

Розіллявся спів на всі кінці.

З усіма і Ясочка співає,

І у неї в ручках прапорці!

ОЛІВЕЦЬ-МАЛЮВЕЦЬ

Взяла Яся олівець,
 Олівець-малювець,
 Сіла Яся біля столу,
 Розгорнула папірець.
 Треба тут намалювати
 Отаку здорову хату!
 Вікна.
 Дах.
 Димар на нім.
 З димаря —
 великий дим!
 Ось травичка.
 Ось доріжка.
 Ось дитинка.
 Ручки.
 Ніжки.
 Ротик.
 Носик.
 Голова.
 І волосся —
 як трава.
 Ось на небі сяє сонце,
 Довгі промені ясні...
 А в сторонці,
 під віконцем,
 Квітнуть квіти запашні.
 У дитинки є спідничка,
 А на ніжках черевички.
 Ще їй кошика зроби —
 Піде ляля по гриби.

 Ліс такий густий, кошлатий,
 І дерев у нім багато:
 Все ялинки та дубки,
 Як щітки, стирчать гілки.

 А під кожним під дубочком

Два грибочки,
 три грибочки,
 Ось чотири,
 ось і п'ять...
 Вже нема де малювати!

Враз на сонце, як примара,
 Налетіла чорна хмара,
 Чорна-чорна, наче дим...
 Ось і блискавка!

 І грім!
 І полився з хмари дощик,
 На грибочки,
 на дубочки,
 На ялинку,
 на хатинку,
 На малесеньку дитинку,
 На волоссячко,
 на кошик
 Ллється дощик,

 дощик,
 дощик,
 Ллється швидко,
 швидко,
 швидко!..

І нічого вже не видно.
 — Що ж ти, Ясю, наробила?
 Зачорнила весь папір.
 І протерла, і продерла,
 І пробіла аж до дір.

Яся каже:
 — Ай-яй-яй!
 Яся каже:
 — Це не я!
 Це такий вже олівець,
 Олівець-малювець!

МАРИНА ДМИТРІВНА

У Марини Дмитрівни
Стільки всяких справ.
Без Марини Дмитрівни
Хто б отак прибрав?
Хто так гарно ліжечко
Ковдрою заслав?
Хто старанно вінником
Скрізь позамітав,
Витер пил ганчіркою
З столу та з вікна?
Все Марина Дмитрівна,
Все сама вона!

У Марини Дмитрівни
П'ятеро дітей
Та ще з ранку раннього
Тисячі гостей.
З кожним поздоровкайся,
Зручно посади,
Дай тому цукерочку,
Другому води,
Той гуляти проситься,
Той упав з стільця...
У Марини Дмитрівни
Діла — без кінця!

На таку сімечку
Наварить обід —
Із такою справою
Жартувати не слід.

Ось вже наготована
Зелень до борщу.
Борщику наварено
Дітям досхочу.
Ще Марина Дмитрівна
Й пирижки пече:

Збоку тільки глянути —
Слинка потече!

Та Марина Дмитрівна
Неабияка:
Кращого не знайдете
Ви й будівника.
Що вже набудовано
Фабрик і домів!
Крім Марини Дмитрівни
Хто б отак зумів?

А коли увечері
Діти ляжуть спати,
Тут Марині Дмитрівні
Треба й почитати.
Сяде, перегортує
Отакі книжки!
Довго роздивляється
Різні малюнки.
Що в книжках написано
І про що там річ —
Все б їй знати хотілося!
Та надходить ніч.

От і сон з дрімотою
До кімнати йдуть,
І Марину Дмитрівну
Спатоньки кладуть.
Ну, хіба ж не стомиться
Кожен чоловік?
А Марині Дмитрівні
Тільки п'ятий рік...
От вона умилася,
В ліжечко лягла.
От і спить Мариночка,
Дівчинка мала.

ХАТИНКА НА ЯЛИНЦІ

Там, де сосни та ялинки
У лісочку стали в ряд,
Скаче білка-сіроспинка,
Закликає всіх звірят.

Сіра спинка, довгий хвостик
По деревах — плиг та плиг!
— У свою хатинку в гості
Я сьогодні кличу всіх!

У моїй малій хатинці,
На ялинці між гілок,
Наготовлено гостинців
Для звіриних для діток.

Полетіла швидко бджілка,
Понесла усім листи:
«Всіх обідати до білки,
Дуже просимо прийти».

І почувши цю новинку,
По вечірній по росі,
У хатинку на ялинку
Поспішили гості всі.

Снігурі дзвінкоголосі,
Гостродзьобі ятелі,
Павучки,
 бджілки
 та оси,
І розкошлані джмелі,
І роззява —
 чорна гава,
І зайчата-стрибунці,
І гладка зелена жаба,
І веселі горобці.

Ось нечутно,
 непомітно

Поспішає сірий кріт,
Щоб до білки-сіроспинки
Не спізнитись на обід.
І жуки,

 жуки злетілись —
Музиканти-сурмачі,
Клишоногі,
 твердокрилі,
Усачі
 і рогачі.

Сіроспинка всіх вітає,
Сіру лапу подає,
Ще й до столу закликає,
Ще й гостинці роздає.

У хатинці на ялинці
Свято радісне іде,
До світанку —
 співи й танки,
Ще й музика виграє.
Грає бджілка
 на сопілку,
Дружно в лад бринять
 джмелі,
Туки-туки дзьобом в гілку
Ятелі-
 приятелі.

А зайчата-
 стрибунчата,
Ще й горобчик-молодець
Підхопились
 та й пустились
по травиці
 у танець!

Горобців весела згряя
Танцювати почала.
Грає, грає, виграє
На сопілочку бджола!

У хатинку на ялинку,
Де музика, співи й сміх,
Кличе білка-сіроспинка
Всіх звіряток лісових.

— Тільки гусінь волохату
Ми не пустимо у хату,
Бо вона у нашім лісі
Робить шкоду — просто
жах! —

Зїла листя
усе чисто
На маленьких деревцях.

І злодійку мишу ми
В хаті не залишимо,
Бо ця миша позавчора,
Позавчора уночі
Влізла в білчину комору
І погризла калачі.
І гадюку хижу ми
Із хатини виженем,
Бо в пташину гніздечку
Ця гадюка —

лютий гад! —
Подушила всі яечка
І поїла пташенят.

Поточили короїди
На деревах всю кору —

Не покличем їх обідать
І не приймем в нашу гру!

Той, хто в лісі робить
шкоду,
Хто нам лиха наробив,
Хай до нас і не заходить,
Ми не любим шкідників!

Так у білки-сіроспинки
Розважались до зорі
Комашня й дрібні тваринки,
Горобці та снігурі.

Рано зранку,
на світанку,
По ранковій по росі,
Із хатинки на ялинці
Розійшлися гості всі.

Білка в хатці задрімала,
Жаба спить на бережку.
Тихо-тихо вранці стало
У зеленому ліску.

Навіть сосни та ялинки
Не ворухаться, мовчать.
І росинки
на травинках,
Як намистечко, блищать.

СОРОКА-БІЛОБОКА

У сороки-
Білобоки,
П'ять малят-сороченят.
Усі чисто
Хочуть їсти.
Треба всім їм дати лад.

От сорока-
Білобока

Поскакала на поріг
І до хати
Працювати
Поскликала діток всіх.

Цей, здоровий,
Носить дрова,
Той, швидкий, пшоно товче.
Третій в чашку

Цідить бражку,
А малий млинці пече.

Тільки п'ятий
Хоче спати,
Помагати не біжить,
У садочку
В холодочку
Ліг на травці та й лежить.

У сороки-
Білобоки
Все вже зроблено як слід.
Вся родина
Й господиня
Посідали за обід.

Ті — до кашки,
Ці — до бражки,
Ще й млинців по п'ять,
по шість.

А ледаче
Хай поплаче! —
Хто не робить, той не їсть.

Як почув це братік п'ятий, —
Не схотів на травці спати,

Аж підскочив: — Як це
так?

Ви — в господі,
Я — в городі,
До роботи й я мастак!

Ось він поле
Бараболою,
Обгортає залюбки,
До городу
Носить воду,
Поливає огірки.

Ще й на вишню
На найвищу
Лізе ягідок нарвать.
Вже й приносить
Ягід досить,
Щоб усіх почастувать.

І сорока-
Білобока
Не нахвалиться сама:
— В мене діти
Працьовиті,
Зовсім ледарів нема!

РУКАВИЧКА

По ялинку внучка з дідом
Йшли по лісі навмання.
А за ними бігло слідом
Довговухе цуценя.

Задивилась, мабуть, внучка
На ялинку, на сосну
І вронила якомсь з ручки
Рукавичку хутрану.

Рукавичка
Невеличка
На снігу собі лежить.
Раптом мишка
Тишком-нишком
З нірки вилізла й біжить.

— Ну й хатинка!
Ну й дивинка!

Відгукнися — хто тут є? —
Тільки голосу з хатинки
Щось ніхто не подає.

Влізла мишка в рукавичку
І сама в ній стала жить.
Раптом зайчик-
Побігайчик
З-під ялиночки біжить.

— Ну й хатинка!
Ну й дивинка!
Відгукнися — хто тут є? —
Чує зайчик: із хатинки
Хтось там голос подає.

— Є тут мишка-
гострозубка.

Ну, а ти хто?
Що за гість? —
— А я зайчик-
Побігайчик,
Довгі вуха, куций хвіст.

Вліз і зайчик в рукавичку,
Стали вдвох у хатці жить.
Раптом білка —
Стриб із гілки!
Та по стежечці біжить.

— Ну й хатинка!
Ну й дивинка!
Відгукнися — хто тут є? —
Чує білочка: з хатинки
Хтось там голос подає:

— Є тут мишка-
гострозубка,
Є тут зайчик-куций хвіст!
— А я білка-тепла шубка,
Невеличка я на зріст!

Влізла й білка в рукавичку,
Стали втрьох у хатці жить.
Глядь-поглядь, аж ось
лисичка
Попід соснами біжить.

— Ну й хатинка!
Ну й дивинка!
Відгукнися — хто тут є? —
Чує лиска: із хатинки
Хтось там голос подає.

— Є тут мишка-
гострозубка,
Є тут зайчик-куций хвіст,
Є тут білка-тепла шубка.
Ну, а ти хто?
Що за гість?

— Хто ж не зна мене,
лисичку,
І вигадливу, й метку? —
Влізла й лиска в рукавичку,
Примостилась у кутку.

Ще й кабан прибіг
ікластий,
І куниця, й їжачок.
Навіть голці ніде впасти!
Скільки сміху й балачок!

Рукавичка-
Невеличка
На снігу собі лежить.
А з барлогу
На дорогу
Вийшов заспаний ведмідь.

— Що за зборище
зібралось?
Що за хата?

ГУСИ-ЛЕБЕДИ

Була на світі дівчинка
І братік Івасьок.
Пішла гуляти дівчинка
Із братіком в лісок.

Поклала спати братіка
Під кушик на траві
Й пішла збирати ягоди
Та квіти лісові.

Летіли гуси-лебеді,
Схопили Іваська
Та й понесли на крилечках
Далеко від ліска.

Аж тут прибігла дівчинка,
Побачила гусей.
Вони крильми заплескали
І зникли вже з очей.

Біжить за ними дівчинка,
А їх ніде нема!
Лиш на горбочку пічечка
Стоїть собі сама.

— Ой, пічечко ріднесенька,
Мені допоможи!
Де ділись гуси-лебеді,
Як знаєш — розкажи!

— Поїж моїх перепічок,
Тоді я розповім!
— Та ні, у мого батечка
Я й млинчиків не їм!

Побігла далі дівчинка,—
Нікого навкруги!
Тече молочна річечка,
Кисільні береги.

— Ой, річечко ріднесенька,
Мені допоможи!

Де ділись гуси-лебеді,
Як знаєш — розкажи!

— Поїж мого киселику,
Тоді я розповім!
— Та ні, у мого батечка
І меду я не їм!

Побігла далі дівчинка,
Прибігла у лісок.
Стоїть зелена яблуня,
Біленький поясок.

— Ой, яблунько ріднесенька,
Мені допоможи!
Де ділись гуси-лебеді,
Як знаєш — розкажи!

— Поїж кисленьких яблужок,
Тоді я розповім!
— Та ні, у мого батечка
Й солодких я не їм!

Побігла далі дівчинка,
Побачила ставок.
Вода — неначе дзеркало,
На березі — пісок.

Сидить Івасик, грається
На березі в піску.
А білі гуси-лебеді
Купаються в ставку.

Підкралась тихо дівчинка
До того бережка,
Схопила вмить Івасика
Та й ходу від ставка!

А гуси це побачили,
Зібрались у загін,
Летять, тріпочуть крилами
За нею навздогін.

Біжить шодуху дівчинка
І бачить — у ліску
Стоїть та сама яблуня
У білім пояску.

— Ой, яблунько ріднесенька,
Рятуй мене, рятуй!
— А ти кисленьких яблужок
Спочатку покуштуй!

Вона вкусила яблужко —
Яке ж воно смачне!
Її й сховала яблуня
Під гіллячко рясне.

Побігла далі дівчинка,
Та ще далека путь!
І знову гуси-лебеді
Летять, не відстають.

От-от впіймають дівчинку
Крилаті вороги!
Аж ось — та сама річечка,
Кисільні береги.

— Ой, річечко ріднесенька!
Рятуй мене, рятуй!
— А ти мого киселику
Спочатку покуштуй!

Вона мерщій киселику
Ковгнула з молочком —
Її й сховала річечка
Під самим бережком.

Побігла знов, а лебеді
Летять, не відстають.
От-от накриють крилами,
Дзьобами заклюють!

Ну, хто ж врятує дівчинку,
Від лиха захистить? —

Аж ось — та сама пічечка
Край стежечки стоїть.

— Ой, пічечко ріднесенька,
Рятуй мене, рятуй!
— А ти моїх перепічок
Спочатку покуштуй!

Тут дівчинці й перепічки
Здались такі смачні!..
Її й сховала пічечка
На теплім черені.

Побігла далі дівчинка,
А гуси — знов услід.
Та вже прибігла
дівчинка
Додому, до воріт!

Тут бачать гуси-лебеді,
Що вечір вже настав,
Та з тим і повернулися
На свій далекий став.

А дівчинка із братком
Спокійно стали жить,
Лихих — остерігатися,
А з друзями — дружить.

* * *

Котилось спіле яблужко
З-під яблуні в ліску,
Котилася перепічка
Із пічки на горбку.

Та ще молочна річечка
В киселику текла —
І цю хорошу казочку
Мені розповіла.

ВАЛЕНТИН БИЧКО

ПІСНЯ ПРО СТАЛІНА

(Уривок)

Ой, як стало зелено, Так ще не було!	Жити стало весело, Так ще не було!
Ой, як стало радісно — Та й на все село!	Жито наше, житечко Так ще не цвіло!

Ще так не світило нам
Сонце на землі.
Мабуть, воно в Сталіна
Побуло в Кремлі...

Я ХОЧ НЕВЕЛИЧКА

Я хоч невеличка,—
Менша ж від мене
Травка-травичка
У саду зеленім.

Я хоч невеличка,—
Там під горою
Квітка ромашка
Рівна зі мною.

Я хоч невеличка,—
На пеньочок стану,—
Зайчик-стрибайчик —
І той не дістане.

Я хоч невеличка,
А як підскачу,—
Вишеньку вирву,
Яку я захочу.

Я хоч невеличка,
А робить умію,—
Посуд помию,
Платтячко зашию.

Я хоч невеличка,—
Великою стану.
На самольоті
Неба дістану...

ІВАН НЕХОДА

МИ СТАЛІНЦЯМИ ХОЧЕМ БУТЬ

Навколо — ялини зелені,
Червоні кругом прапори.
На кожному прапорі—Ленін
Сіє, як сонце згори.

В колонах — і мама, і тато,
І славні радянські бійці.
Ми також виходим на свято,
У всіх у руці —
Прапорці.

Всі йдуть колонами
стрункими
На свято радісне своє.
Всі хочуть бути теж такими,
Як Ленін був,
Як Сталін е!

Ми прапорці взяли
у руки,—
Нехай, як мак, вони
цвітуть.
Ми — Леніна щасливі внуки,
Ми—сталінцями хочем быть!

МИ ЖИВЕМО НА УКРАЇНІ

Шумлять дніпровські води сині,
Підняв Донбас копри свої..
Ми живемо на Україні,
Ми дуже любимо її!

У нас, в Радянському Союзі,
Усі народи, як брати:
І українці, й білоруси,
Грузини й руські, я і ти.

Багато різних в нас народів,
Багато в нас республік є.
Хто — сіє хліб, хто — на заводі,
Хто зброю Армії кує.

Ми рівні всі! В нас кожен славен,
В нас кожен в силі і в красі.

Усіх, усіх нас любить Сталін,
І Сталіна ми любим всі!

В один Союз Радянський злиті,
Живем у дружбі з усіма.
І де не глянь — у цілім світі
Країни кращої нема.

Шумлять дніпровські води сині,
Підняв Донбас копри свої...
Ми живемо на Україні,
Ми дуже любимо її!

ЛЬОТЧИКИ

Вище птиць, вітрам	Іх вітають хлопчики
напроти —	В небі у високому:
Мчать у небі самольоти.	— Шлем привіт вам,
На крилі у них зірки,	льотчики,
Це — радянські літаки!	Сталінські соколи!

ВЕСЕЛІ КАРУСЕЛІ

Гей, веселі
Каруселі
Каруселять
Цілий день.
На веселих
Каруселях
Ми співаємо
Пісень.
— Де захочеш — там сідай,
Ким будь хочеш — вибирай!

Бистрі коні
На припоні
Скочив верхи —
Мчи, рисак!
Тільки хлопчик —
Юний льотчик —
Хоче сісти
На літак.
В літаку увісся вмить, —
Швидше вітру він летить!

Стій, сусіде, —
Трактор іде!
А на ньому
Тракторист.
Хочеш сісти
Трактористом?
Що ж, сідай,
За руль берись!
Хтось погнався навздогін —
Трактористом буде він!

В пароплаві
Хлопці браві, —
Чорноморці бойові.
Чорна стрічка
Невеличка,
Якорець на рукаві.
Пильно дивляться
В туман...
Кожен з хлопців —
Капітан!

МИ ШОФЕРИ

(Уривок)

Вже пробило сім годин,—	Ми качаєм-чаєм-чаєм,
Гей, шофери, до машин!	Туго шини надуваєм!
Ми шофери — спритні,	Гей, сідайте, пасажири,
	смілі,
Справні в нас автомобілі.	В ряд по два і по чотири,
Біля кожної машини	А попереду шофер...
У запасі маєм шини.	— Можна їхати тепер!

ВОВК І ЗАЙЧИКИ

Сірі зайчики стрибають —	Тільки треба злого вовка
Скік та скік!	Стерегтись, берегтись.
Скік та скік!	
В лісі ягоди збирають	Полягали зайці спати,
Між зелених осик.	Ліс шумить, ліс гуде...
	— Сірі зайчики, тікайте,
Ой, яка полянка ловка,—	Вовк іде!
Ліс та ліс, ліс та ліс...	Вовк іде!

ЧОМУ КІТ УМИВАЄТЬСЯ ПІСЛЯ СНІДАНКУ

Литовська народна казка

Ніживсь кіт	— Ну,— сказав він
Край воріт,	По тім,—
Грів на сонці	Зараз я тебе
Живіт.	З'їм!
Враз із двору	— Що ж... настав
В хлівець	Мій кінець,—
Залетів	Відповів
Горобець.	Горобець,—
	Але злись
— Цвір-цвірінь,—	Чи не злись,
Цвірінчить...	Хто ж невмиваний
Кіт підкрався	Ість?
І вмить	Кури знають про це,
Спритним рухом	Гуси знають про це,
Ловця	Діти зранку
Упіймав	До сніданку
Горобця.	

Миють милом
Лице,
Навіть он голуби
Чистять-миють дзьоби.
А тобі,
Молодцю,
Це хіба
Не к лицю?

Стримав кіт
Апетит.
— Добре, — каже, —
Посидь,
Сядь під це
Деревце,
Поки вмию

Лице.
Пі-і-шов кіт
До воріт,
Умивається кіт...
А горобчик той —
Скік!
Тільки й був такий —
Втік.
Закричав тоді кіт:
— Переймайте,
Ловіть!

...
І з тих пір
Всім на злість
Кіт
Невмиваний
Їсть.

МАРІЯ ПРИГАРА

БРАТИ

Нам гарно й весело рости.
Ми дружим — я і ти.
І скрізь, по нашій всій землі,
У нас живуть брати.

Ми любим свій Радянський
край,

І сонце, і весну,
І пісню, рідну і ясну,
Співаємо одну.

Вона летить, бринить,
мов клич,

І чує вся земля.
Її заспіває москвич
Під стінами Кремля.

І там, де зелень молода
Біжить із гір струмком,
Йому грузин відповіда
Високим голоском.

І де метелиця гуля,
Де лине снігопад,

Почувши пісню, відмовля
Якут — північний брат.

Він мчить санками крізь
пургу,

Крізь холод і пільму.
З цією піснею в снігу
Не холодно йому.

А з-за далеких гір і рік,
Яких не видно нам,
Смуглявий братік наш —
таджик

Підспіває братам.

Бо пісня ця у нас — одна,
Хоч різні в ній слова.
Про батька Сталіна вона,
І всяк її співа.

Во ми усі — одна сім'я,
Ростем у світлий час.
І рідне Сталіна ім'я
Живе в серцях у нас.

АГАТА ТУРЧИНСЬКА

СЛОВО ДІВЧИНКИ З КАРПАТ

Полонино, ти наш красен світку,
Гарна ти весною в нас і влітку.
Всі твої узорі перейму,
Я тебе для Сталіна змалюю,
Піснею і сонцем погаптую,—
На хустині зацвіти йому.

Гляне Сталін на оту хустину
І згадає нашу Верховину,
Що в свою ясну сім'ю прийняв.
Я з Карпат йому всміхнуся гоже,
Бо на ту вже дівчинку я схожа,
Що великий Сталін обійняв.

МАРІЯ ПОЗНАНСЬКА

ПОРТРЕТ

Єсть портрет у нас у хаті,
В рамці новій, на стіні.
Із портрета любий Сталін
Усміхається мені.

Я нарву найкращих квітів,
Із троянд зроблю букет,
Заквітчаю, як на свято,
Рідний Сталіна портрет.

Я ПІСНЮ ПРО СТАЛІНА СКЛАЛА

Я пісню про Сталіна склала,
Слова в ній дзвінкі, голосні.
Спасибі Вам, рідний, спасибі
За щастя, за радісні дні.

Спасибі Вам, рідний, спасибі
За Вашу турботу палку,
Що так мені хороше жити
У нашім дитячім садку.

Що іграшок в мене уволю
І різних багато утіх.
Спасибі ж Вам, Сталін, спасибі
Від нас, дошкільняток усіх!

БУДУ ПІОНЕРОМ

Є червоний галстук
В братіка тепер.
Братік в школу ходить,
Братік — піонер.

Братік мовить: — Будеш
У загоні й ти.
Мама каже: — Треба,
Синку, підрости!

Піонером бути
Я б хотів, як він.
Тільки я маленький,
Не беруть в загін.

Буду я учитись,
Буду виростать,
Ось тоді вже зможу
Піонером стать!

І МИ ПІДЕМ НА РОБОТУ

Ти не йди один, без нас,
Любий дядечку Панас,
Я із братіком Романом
Завтра встану рано-рано,
Як ітимеш на роботу,
Забери з собою й нас.

Добре знаємо сами —
Не такі дорослі ми.
Бити молотом не зможем,
Іншим ділом допоможем:
Подавать гвіздочки станем.
На будову нас візьми.

Ми такий збудуєм дім,¹⁾
Щоб сміялось сонце в нім!
Будем хутко будувати
Коридори і кімнати...
І збудуєм дім просторий,
Щоб жилося добре всім.

Тож не йди один, без нас,
Любий дядечку Панас.
Я із братіком Романом
Завтра встану рано-рано,
Як ітимеш на роботу,
Забери з собою й нас.

У САДУ КОЛГОСПНОМУ

У саду колгоспному
Яблуні цвітуть.
Ой, як любо кожному
Побувати тут!

Встану я ранесенько
І сюди прийду —
Хороше, білесенько
В нашому саду.

Ходить не знаходиться
Тут дідусь Тарас:
«Як то фрукта вродиться, —
Думає, — у нас?»

То сушняк він спилує —
Раді яблуньки:
Дерево розкрилує
Молоді гілки.

То вапном вибілує
Яблуні підряд.
Гусінь геть визбирує,
Щоб не їла сад...

Ходить не знаходиться
Тут дідусь Тарас.
Знаю, рясно вродяться
Яблука у нас.

НАШ АГРОНОМ

Жито в полі наливається зерном.
В поле вийшов наш колгоспний агроном.
В окулярах, як завжди. В капелюсі.
— Добрий ранок! — Ми сказали йому всі.

Ми щодня його стрічаєм на лану,
Він поміг вирощувать озимину.
Він у полі і днював і ночував...
Всіх учив, усім поради він давав:

Як то краще треба сіяти зерно,
Щоб до краплі все, усе зійшло воно.
Як із поля виганяти бур'яни,
Щоб посівові не шкодили вони.
Щоб жучки не їли колосу на пні,
Довелося їх збирати і мені.

'А тепер підіть, пройдіться по лану,
Полюбуйтеся на цю озимину —
Вище тебе, вище мене ось жита,
'А пшениця — наче хвиля золота
Розіллялась, переллялась з краю в край.

Чи й у вас такий хороший урожай?

БДЖІЛКА

На квітоньці бджілка сиділа в саду.
Напевно, та квітка була у меду.
Напевно, та квітка солодка була,
І меду на ній назбирала бджола,
Занесла у вулик, а пасічник-дід
Нам з вулика меду приніс на обід.

ХМАРКА

З далекого моря занесло хмарину,
Приніс її вітер, підгонив у спину.
Стомилась, заплакала хмаронька та
І сльози свої пролила на жита,
На гай, на долини
Сльозини-перлини.
Не стало, не стало у небі хмарини.
...А ми засміялись, бо зелено скрізь.
І весело стало від хмарчиних сліз.

ДИНЯ

А дідусь у курені	Вже розрізала і їм.
Жовту диню дав мені.	Ой, солодка ж ти яка,
Я принесла диню в дім,	І пахуча, і м'яка!

З'їм я небагато,
Залишу й для тата,
Для мами, для Галі,
А скибочку — Лялі.

От як зробить він уколи —
Не захворієш ніколи!
А той лікар, то мій дядя,
Вчився в місті Ленінграді,
Там закінчив інститут
І тепер працює тут.

Гості бачили будівлі,
Що стоять в дворі
артілі,

Це — комори під зерно,
З поля йде сюди воно.
Ми зерна в такі комори
Насипаєм цілі гори!

Гості бачили на річці,
Ясновода річку звать,
Кінчимо в цій п'ятирічці
Станцію тут будувать.

Буде струм нам посилати
Станція по проводах,
Він світитиме і в хатах,
І на фермах, і в садах.

Ви вже бачили, споруда
Там на березі стоїть?
Ми електрикою будем
Г корів своїх доїть!

III

Тьотя Паша-героїня — познайомтесь неодмінно!

Тьотя Паша — гордість
наша!
Знає весь радянський край,
Що зростила тьотя Паша
Небувалий урожай.

Це іще торік було:
Дивувалось все село!

Я дивитись теж ходив,
Ще таких не бачив див:

Брав руками я буряк,
А піднять не міг ніяк.

Тьотя Паша ціле літо
Доглядала буряки.
Сходи чисті, як помиті,
Зеленіли, мов вінки.

Іх полола, проривала,
В полі цілі дні була,

В спеку — з річки поливала,
Ім пов'януть не дала.

Зріс буряк важкий,
хороший...
(То все цукор важить так!)
Скільки ж цукру дати може
На ділянці весь буряк?!
Добра праця — і врожаї
Добрі родить нам земля!
Слава йшла по всьому краї,
Докотилась до Кремля.

У Москві, в Кремлівському
залі,
Наш любимий, рідний
Сталін

Тьотю Пашу привітав,
Золоту їй зірку дав.

Зірка та за труд їй дана.
Тьоті Паші честь і шана.
Ухвалили ми обрати
Тьотю Пашу в депутати!

Просим, гості, подивіться: тут живуть тварини й птиця!

Це — молочна ферма наша
(Ви на ній ще не були).
От якраз корови з паші
На спочинок прибули —
Сименталки ситі, справні,
Масть ряба у всіх у них.
Цих корів дістали в травні
Ми в радгоспах племінних.
Доять їх доярки наші:
Тьотя Поля, тьотя Даша,

Тьотя Настя, тьотя Тоня...
Молоко густе в бідонах
На завод тоді здають,
Там із нього масло б'ють.
Масло те піде країні,
Буде в кожному магазині.
Для малят корівки наші
Молока дають на кашу.
Варять кашу в дитсаду
З молоком і на меду.

Наші коні

Кажуть всі, що у районі
Самі кращі — наші коні!
Ось вони лисняться, ситі,
У веселім табуні:
Молоді, білокопиті,
Карі, сірі, вороні...
Конюхи їм чешуть гриви,
Насипають їм вівса,
А тому вони й красиві,
Неабияка краса!
І хоча машин доволі
У аргілі нашої е,

Все одно: в городі, в полі
Кінь в пригоді нам стає.

А оцього вороного,
Я улітку теж пасу.
І водиці із криниці
Теж для нього принесу.
Сам привчу і до оброті...
А як прийде вже весна,
Подаруємо кінноті
Вороного скакуна!

Наші свині

Влітку свиням дуже жарко!
Скоро свині будуть спать,
Тож погнали їх свинарки
Мить на озеро, купать.
Покупаються там чисто,
Покачаються в піску,

А як схочуть свині їсти —
Хай пасуться на лужку.
А вже на ніч їм в корита
Висівок дадуть смачних.
Тільки от — не треба рити:
Це погана звичка в них!

Наші кури й гуси

А отут — і кури й гуси,
Зразу їх не полічить.
Біля них — моя бабуся
Ось курчаток їсти вчить.

А вони маленькі, ніжні —
І пухкі, пухкі, як сніг.
А яку бабуся їжу
Наготовила для них!

Накришила сиру дрібно
І посипала пшона.

Вже півдня — в що пору,
видно,

Ім обід дає вона.

А як сонечко надвечір
Стане геть за гай сідять —

Знову їстиме малеча
І тоді вже буде спать.

А під осінь — не впізнати!
От прийдіть в осінні дні:
Ви побачите, з курчаток
Курки вирости й півні!

Наші воли

Цих тварин волами звать,
В стайні в нас вони живуть.

Розкажіть ви нам, воли,
Де сьогодні ви були?

Де сьогодні працювали?
Що ви їли, що пили?

А воли — от воли,
Так і —
Не відповіли!

Бо вони не знають слів...
Тільки все чомусь зівали,
Тільки смачно щось жували
І — пішли поважно в хлів.

Це вже спать воли схотіли;
В лузі вдень вони були,
Сіно там вони возили,
В лузі їли і пили.

Сіна їм дали з копиці,
Напували їх з криниці.
Зараз — спать вони лягли...

V

Наші гості з-за Карпат ще прийшли в дитячий сад

А в саду дитячим квіти,
Рідний Сталіна портрет!
Це його вквітчали діти
І поставили букет.
А в саду дитячим співи,
Вікна в сонячній красі!
В дружбі, радісно, щасливо
Діти тут зростають всі.
Кажуть гості: «За Карпати
Як приїдемо назад,
І в своїм селі малятам
Отакий збудуем сад!»

Наші діти подарунки
Для гостей тоді дали,
Пов'язали у пакунки,
А в пакунках тих були:
І книжки із малюнками
(Там чудові є казки!),
І ляльки із кісничками,
Самольоти і візки...
Ті пакунки за Карпати
Посилає наш дитсад.
Ті пакунки — подарунки
Для хороших для малят.

Походили ми усюди,
Обійшли усе підряд,
Всі оглянули споруди,
Завітали і в дитсад...

Як тут хороше і любо!
Запросили друзі нас
Потім ще до свого клубу,
З нами йшов і дядя Влас.

Перший він у всьому ділі,
Все він знає, скрізь бува,
Його люблять у артілі,
Він колгоспний голова.

Ось він зараз перед нами,
Посміхається до нас,
А колись був панський
наймит,
У панів худобу пас.

Він сказав нам: «Любі
гості,
Дуже просимо, прийміть,
Ви від нашого колгоспу
І подяку, і привіт!

Ви ж навчили нас багато,
Стільки нам дали порад,

Як артіль побудувати,
Як поставить все на лад.

Рік минув із часу того,
Як в артіль пішло село...
Друзі, щастя ще такого
В нас ніколи не було!

Ми тепер зможні стали...
Все ми маєм, все в нас є.
Все це Партія, все
Сталін —
Рідний батько нам дає.

Він до щастя нас покликав,
Дав життя нам молоде.
Слава Сталіну навіки,
В комунізм він нас веде!»

Всі заплескали руками —
Загримів неначе грім...
Потім друзі разом з нами
Заспівали в клубі Гімн.

Не забудь мені те свято —
Дуже весело було.
Я радів, і мама, й тато,
Всі раділи делегати.
І раділо все село.

МИ ВЕСЕЛО ГРАЄМОСЬ

Ось пісочок чистий, чистий,
Жовтий він, аж золотистий!
На піску маленька Алла
Зоопарк побудувала.
Вудуть жити в ньому звірі:
Слон, ведмідь, зайчата сірі.
А Юрась посадить клени,
Осокори, берести

І ялиночки зелені —
Буде парк отут рости.

Ми із кубиків квітчастих
Побудуем справжній дім:
Можна буде все покласти
І поставити у нім.

Проведемо навіть газ,
Щоб було, як дома в нас.

Обручі у Толі й Віти,
Котять весело їх діти
Через двір, туди в кінець,
Де червоний прапорець.
Першим обруч докоти —
Переможцем будеш ти.
Переможець — молодець
Забирає прапорець.

Хто сюди, у м'ячик грати?
Станьте в коло: м'яч у
Нати.

Ната, м'яч коти до Колі.
Коля, м'яч коти до Олі.
Оля, м'яч коти до Вані.
Ваня, м'яч коти до Сані.
Саня м'ячик не спіймала —
Задивилася кудись.
Звісно, Саню, ти програла,
Ти на м'ячика дивись.

Вітре, вітре пустотливий,
В небі хмарки розжени!
Парашути ми пустили,
І летять, летять вони.
З парашутами пілоти —
Із паперу хлопчики.
«У пілоти» — ми не проти:
Всі ми будем льотчики!

Це ось змії у нас такий:
Паперовий він, легкий.
Ми гуртом зробили змія
В нього хвіст і очі є.
Він літати, добре вмів,
Аж до хмар дістає!

А Галиночка мала
Соломиночку взяла,
У милину умокнула,
Потім бульбочку надула.
А у ній зелені, сині —
Грають всякі кольори.
Ось вона — на солонині.
Тільки в руки — не бери!

Хлюпа, хлюпа — ось водиця.
І водиця пригодиться:
Тут човни є і лінкори —
Величезні кораблі.
Випливаємо у море,
Відпливаєм від землі.
Море лагідне, погоже.
Нас ніхто не переможе!

Це ось шафа з іграшками —
Із усякими ляльками.
Ми їх вчора милом мили,
Ми щодня їх будем мить.
Вибирайте, що вам миле,
Що найкраще — те й
візьміть.

Є тут «ферми» — кури,
гуси,

І корови, і воли.
Подой корів, Маруся,
Молочко щоб всі пили.

Є в саду дитячим коник,
Він красивий, звать —
Вороник

Ми пасем його на полі,
Напуваємо доволі.
Привчимо і до оброті,
А коли прийде весна —
Подаруємо кінцоті
Вороного скакуна.

* * *

А у вас яка тут гра?
Що, обідати пора?!
В нас обід уже готовий:
Є оладки, суп чудовий.
Тільки треба, як годиться,
Цим лялькам усім помитися.
Руки вимити як слід,
Потім — сісти за обід.

* * *

А тепер сюди, малята,
Зараз будем танцювати,
А заграє нам не гість —

Друг наш Ваня-баяніст!
Баяніст у нас військовий,
А баян хороший, новий.
Лине музика легка,
Затанцюймо гопака.
Заспіваймо пісню, діти,
Пісню радісну, дзвінку,
Як нам хороше тут жити
У дитячому садку,
Як ми граємось, зростаєм,
Скільки щастя в нас, утіх, —
Щоб почув цю пісню
Сталін,
Найрідніший від усіх!

ДЕ СОНЦЕ І КВІТИ

Як гарно і люблю
Круг нашого клубу —
Ми тут посадили квітник.
Його доглядає,
Його поливає
Марійка. Це наш садівник.

Цвітуть усе літо
Настурції-квіти,
Ой, дуже як пахнуть вони!
За ними — рядками
Грядки з нагідками
Від самої квітнуть весни.

Ви тільки погляньте —
Цвітуть ось троянди
(Які ж бо хороші усі!),
«Панички» в'ються,
Левкої сміються,
Жоржини у пишній красі.

І в свято, і в будень
Бувають тут люди —
Приходять до клубу сюди.
Щоб тут відпочити,
Де сонце і квіти.
Тут дуже красиво завжди!

БУДУ ПАСТИ Я ЯГНЯТ

Дядю Гнате, дядю Гнат,
Покажіть мені ягнят
І дозвольте цих ягнят
Завтра в поле пасти гнать.

Ви чабан найстарший в нас,
А тому і прошу вас:

Ви повірте, дядю Гнат,
Добре пастиму ягнят!

Там на полі — скрізь трава,
Мов перина пухова,
Та зелена, як весна!
Для ягнят — якраз вона!

Я ніколи не засплю —
Довго спати не люблю,
Прокидаюсь в тій порі,
Що й дорослі вівчарі.

Ось у мене вже й батіг,
Я б і коні пасти міг,
І корови, і телят...
Та найбільш люблю
ягнят.

Буду пасти їх як слід,
Як годиться: на обід,
А в обід — спочинуть
хай,
Пожену їх аж у гай.

Там, де вільхи так
шумлять,
Хай ягняточка посплять,
А коли спаде жара,
Знов їм пастися пора.

Я їх добре напасу,
Їм водиці принесу...
Для артілі, дядя Гнат,
Цих я вирощу ягнят.

Посміхнувся дядя Гнат
І говорить: «Хочу знати,
Скільки років маеш ти?
Бачу, треба ще рости.
Чабаном ти зможеш бути,
Через років п'ять, мабуть».

ПІВНИКИ ПОБИЛИСЬ, ПОТІМ ПОМИРИЛИСЬ

— Півнику-розбійнику, що ти наробив?
Півникові меншому голову розбив.

Як тобі не соромно меншенького бити?
Я не буду, півнику, більш тебе любить.

І пшонця не дам тобі, не наллю води.
Помирися з меншеньким, зараз підійди!—

Помирились півники і пішли в садок,
А я їм насипала з хліба крихіток.

ПОГОЙДАТИСЯ ГОРОБЧИК ЗАХОТІВ

Погойдатися горобчик
захотів —
До билиночки у гості
прилетів.

Сів на самому вершечку
«Цінь-цвірінь!
Погойдай мене, билиночко,
підкинь!»

Сколихнулася билиночка
умить.
А навколо — сонце, квіти,
гай шумить.

Ой, як весело навколо
грає гай!
Ще горобчика, билинко,
погойдай!

КОЛИ КИЦЯ ЛЮБИТЬ, А КОЛИ СЕРДИТЬСЯ

Киця любить, як по спинці
Гладжу киценьку свою,
Як дарую їй гостинці —
Кашку, молочко даю.

Киця сердиться на мене,
Як смикну її за хвіст:
Очі зробляться зелені,
І не п'є тоді й не їсть.

ВАЛЕНТИНА ТКАЧЕНКО

ЗА МИР

Всі чесні люди прагнуть миру.
У щасті дітям слід рости...
«За мир!» — лунає твердо й широко...
«За мир!» — летять слова прості.
Під словом «мир» свій підпис ставлять
Трудящі люди без кінця,
І Сталіна народи славлять —
За мир найбільшого борця.
«За мир!» «За мир!» — луна у світі —
В степу, край моря, біля гір.
Спокійно будуть жити діти,
Війни не буде — буде мир!

МАМУ ДУЖЕ Я ЛЮБЛЮ

Перший промінь засвітився
У віконечку у нас.
Мама встала, брат підвівся,
І мені вставати час.

Застилаю ліжко вміло,
Підбиваю подушки.
Узяла пахуче мило
І вмиваюсь залюбки.

Ну, а де це мій гребінчик?
Зараз кіску розчешу
І на самий її кінчик
Туго стрічку пов'яжу.

Мама бант в'язать навчила...
Маму дуже я люблю.
Мама ніжна, мама мила...
Я для неї все зроблю.

В плаття я нове вберуся,
У дворі нарву квіток.
«До побачення, матусю,
Я побігла в дитсадок!»

Мама теж виходить з двору,
І на поле поверта.
Жде її в ранкову пору
В росах нива золота.

Вийшли в поле люди радб—
Третій день ідуть жнива.
На дільниці вся бригада,
З нею мама-ланкова.

Починається робота:
Иде комбайн із краю в край,
Він одразу жне й молотить,
Тільки зерно забирай.

А від шляху їде жатка,
Нею брат керує мій.
Ранне сонце світить жарко,
Повіва вітрець легкий.

Ряд у ряд жита лягають,
Глянь — покоси навкруги.
Мама в'яже, ледь встигають
Полічить снопи тугі.

Оберемками стеблини
На перевесла кладе.

Добре в'яже,— і зернини
Із колосся не впаде.

Мама працею своєю
Людям приклад подає.
Ланка вся спішить за нею,
І ніхто не відстає.

На току он молотарки
Хмару куряви зняли...
Он із прапором безтарки
Хліб державі повезли.

Будуть повними стодоли,
Як навкруг жита пожнуть.
За врожай, за працю в полі
Мамі ордена дадуть.

Горда я, що мама рідна
Хліб вирощує рясний,
Що її робота видна
Всій країні дорогій!

Сонцем сріблиться травичка,
І блищить в лугах ріка.
Ось уже прийшла до річки
Старша група дитсадка.

Ми з Орисею з розгону
Бух! — пливемо на спині.
Я від спеки охолону,
Буде хороше мені.

А якраз перерва в мамі,
Відпочинку в полі час.
І прийшла вона з жінками
Подивитися на нас.

Розпитали, що ми їли,
Як ми грались, де були,
Ноги хвилькою помили,
До жниварок знов пішли.

Скрізь електрики вогні.
Видно все село мені.
У ромашковім віночку
Я прибігла з дитсадочка.

В нас новий просторий дім,
Світло й затишно у нім.
Ні пилиночки немає —
Мама в домі прибирає.

Мокрим клаптем у руці
Витира диван, стільці.
Розклада книжки стовпцями:
Все цікаві, з малюнками.

Потім синьку розведе,
Піч рівненько підведе.
Мамі я допомагаю,
Я вазони поливаю.

У саду нарву букет,
Заквітчаю васильками,
І льонком, і нагідками
В рамці Сталіна

портрет.

Чисто й затишно у нас.
Ви зайдіть, як буде час!

* * *

Жовтолиста осінь скоро.
Журавлі кричать «курли»...
Он до нашої комори
Дві підводи підійшли.

На возах нових, широких,
Ну чого нема, скажіть?
Спілі груші жовтобокi,
В лантухах зерно лежить.

У мішках крупи гречані,
І квасоля, і горох,
Є меди густі, духмяні,
Масло є в бідонах двох,

Сало білими шматками,
Цукру голови міцні...
Все оце авансом мамі
Привезли на трудодні.

* * *

Ви б побачили, узорі
Вишиває мама як!
Колоски, червоні зорі,
Виноград, рожевий мак.

Ось відрізала тканину,
Голку вибрала тонку.
Мама каже: «Скатертину
Хочу вишити дитсадку...»

І виводить сині сливи,
Ніби справжні, хоч зірви!
То листки, то груші-гливи,
Смужки свіжої трави.

Срібна голка так і сяє...
Я дивлюсь не надивлюсь.
Я нитки в клубок мотаю,
Вишивати теж учусь!

* * *

Осінь світла, не холодна
Завітала до села.
Я із мамою сьогодні
На прогулянку пішла.

Спершу ми зайшли до клубу,
Там кіно для дiтвори.

Я Москву впізнала люблю,
Вежі з зорями вгорі.

А тепер ідемо в поле
По леваді напрямки.
Бачу я — на видноколi
Пролітають літаки.

Від села і до району —
Асфальтоване шосе.
Цеглу кінь везе червону,
Грузовик бензин везе.

Скрізь сьогодні ми побудем,
По гриби зайдем в дубняк.
Мама каже: «Гарно

всюди

і красиво й світло як!

Це твое село, довкола —
Рідні луки, і ліси,

І колгоспне орне поле,
І сади, і ферми всі.

Добре, радісно нам жити, —
Чи то осінь, чи весна, —
Найщасливіша на світі
Наша вільна сторона!

Доню, ти рости велика
І усе на світі знай,
І люби, люби довіку
Наш Радянський рідний
край!»

З М І С Т

	Стор.
Павло Тичина	
** Пісня про Сталіна	3
Вишиємо Сталіна портрет	3
Слухаєм про Леніна	4
* А я у гай ходила	5
* Свято	5
Максим Рильський	
* Пісня про Сталіна	6
** Пісня Сталіну	6
День ясний	7
Річка	7
Володимир Сосюра	
* Спасибі	8
** Пісня мая	8
** Радянська Армія	8
Андрій Малишко	
Кораблик	10
Півень	10
Кіт-воркіт	11
Дош	11
Платон Воронько	
* Ми писали Сталіну листа	12
* Ідуть трактори	12
** У нас ростиме ліс	12
Доня хоче спати	13
** У нас зробили дош	13
* Наша мама	13
* Оленка маленька	13
** Поливала я порічки	13
Ми зробили річку	14
* Чий буде вніок	14
* Хвостик ніде діти	14
* Кіт не знав	14
* Зайчика злякались	14
Чому чапля стоїть на одній нозі	15
* Іжачок-хитрячок	15
* Облітав журавель	15
** Машиніст	15
Кочегар	16
Касирка	16

	Стор.
Провідниця	16
Стрілочник	16
Начальник станції	17
Пасажири	17

Наталія Забіла

Про всіх	18
Мала школярка	19
Найкраща в світі	20
Ми йдемо на завод	21
Ясочка на святі	22
Олівець-малювець	23
Марина Дмитрівна	24
Хатинка на ялинці	25
Сорока-білобока	26
Рукавичка	27
Гуси-лебеді	30

Валентин Бичко

Пісня про Сталіна	32
Я хоч невеличка	32

Іван Нехода

** Ми сталінцями хочем бути	33
** Ми живемо на Україні	33
Льотчики	34
Веселі каруселі	34
* На Жовтневе свято	35
На току	35
** Ми шофери	36
* Вовк і зайчики	36
Чому кіт умивається після сніданку?	36

Михайло Стельмах

** Сталін вітає нас	38
Жнива	38

Марія Пригара

** Брати	39
--------------------	----

Агата Турчиська

Слово дівчинки з Карпат	40
-----------------------------------	----

Марія Познанська

* Портрет	41
** Я пісню про Сталіна складала	41
* Буду піонером	41
І ми підем на роботу	42
У саду колгоспному	42
Наш апроном	42
* Бджілка	43

	Стор.
** Хмарка	43
* Диня	43
На рідній землі (уривки)	44
I. Скрізь в Радянському Союзі	
Проживають наші друзі	44
II. Гості бачили село —	
Ой, цікаво ж їм було!	44
III. Тьотя Паша-героїня —	
Познайомтесь неодмінно!	45
IV. Просим, гості, подивіться:	
Тут живуть тварини й птиця!	46
V. Наші гості з-за Карпат	
Ще прийшли в дитячий сад	47
VI. До побачення, хлоп'ята,	
Я поїхав за Карпати	48
VII. Про село, що стало вільне,	
І життя у нім артільне	48
Ми весело граємось	49
Де сонце і квіти	51
Буду пасти я ягнят	51
Півники побились, потім помирились	52
Погойдатися горобчик захотів	52
Кели киця любить, а коли сердиться.	53

Валентина Ткаченко

** За мир	54
Маму дуже я люблю	54

ПРИМІТКА: Вірші й казки, вміщені в цій книжці, слід читати дітям, а деякі з них, помічені зірочками, можна вивчати з дітьми напам'ять. Одною зірочкою помічені вірші, які можна вчити напам'ять з дітьми 4—5 років, а двома зірочками — ті вірші, які можна вчити напам'ять з дітьми 6—7 років.

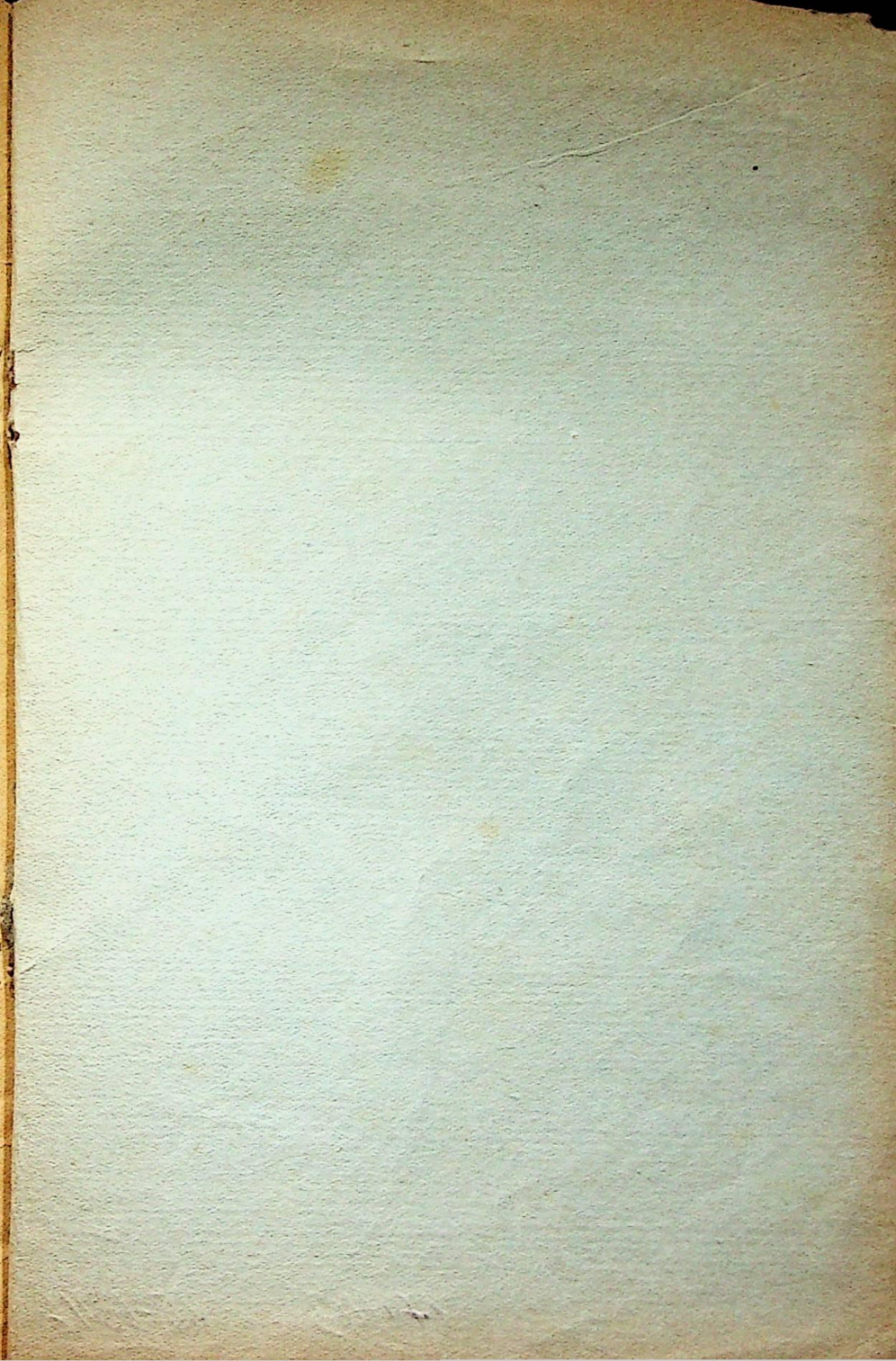
Редактор Г. Ф. Авксентьев. Худ. редактор Р. А. Селівачов.
Техредактор В. Ф. Атамашко. Коректор М. М. Гіллех.

Стихи для дошкільників (на українском языке).

БФ 02461. Зам. № 1526. Видавн. № 3563. Тираж 30.000.
Папір 84 × 108^{1/32} = 0,9375 паперових — 3,075 друков. арк. — 2,6 видавн.
арк. Підписано до друку 15/VI—1951 р. Ціна без оправи 80 коп.

Надруковано з матриць друкарні видавництва ЦК КП(б)У „Радянська Україна“, м. Київ, в друкарні видавництва „Радянська школа“, м. Київ, Новопавлівська, 2. Зам. № 692.

ЛІТЕРАТУРНИЙ МУЗЕЙ
№ 14443 КБ-6346

Ціна 80 коп.

ВІСНИК

ХАРКІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Бібліотека
№ 1744/3 КБ-6346
Вст. №